

працю жінки з гляндо ше нова і мало розповсюджена навіть між самими жінками, то й погребує тарячих апостолів і *адемтіє* [2, с. 20], Головне враження, яке вона [«Русалка Дністровая»] робить на нас, се якесь не ясне, а сильне чуття <...> як чуття дитини, котра рветься на волю силою вродженого потягу, не *ардументуючи*, не роздумуючи [2, с. 58]. Тота ціла картина опринського курища, так чудно і ардистично змальована Шашкевичем в «Олені», чи ж не виходить вона на *арофеоз* того єдиного протесту проти неволі, який тоді був можливий для народу? [2, с. 55]. Однак Рим не дав своєї *аробайи*, і товариство не було відкрите [2, с. 56]. Те, що загал почувас, він [Кристик] повинен висказати словами. Обставити *ардументами*, підвести під якісь вищі принципи [2, с. 57]. Властивої полемічної *ардументації* в його [П. Вишенького] писаннях не так багато, як би веліла догадуватися назва полеміста [2, с. 57].

Книжна лексема *аберація*, яка вжита в переносному значенні, також проілюстрована цитатою з твору І. Франка: Лішачоучі на боці літературні *аберації*, треба сказати, що ніколи ще література не була в таким живім та тіснім зв'язку з суспільним розвитком, як нашим віці [2, с. 21].

Зазначимо, що для наближення читача до тих чи інших описуваних історичних подій, І. Франко використовував застарілу лексику: *абстракт*, *відвчальний*. Ці лексеми вживалися на Західній Україні, на батьківщині І. Франка, саме тому вони й знайшли своє місце у творах письменника: Прошу його, щоб переказав сей *абстракт* на мову конкретну [2, с. 6]. Я почувало себе *одвчальним*, од-ві-чаль-ним, розумієте! Одвчальним за спокій і порядок у моїм повіті! [2, с. 653].

Словниковий склад мови, як і сама мова, перебуває весь час у русі. Розглянувши лексику І. Франка, яка використана для ілюстрації значень чи відтінків значень лексем української мови, і зважаючи на те, що в словниковому складі постійно відбуваються різні зміни, викликані й зумовлені дією як внутрішніх, так і зовнішніх закономірностей його розвитку, так і позалінгвальним фактором [3, с. 213], можемо зробити висновок, що на сторінках СУМ для ілюстрації значень та відтінків значень лексем української мови використано народно-розмовну лексику і значно менше книжних елементів, що, очевидно, зумовлено тематикою творів І. Франка. Проте більшість розглянутих лексем і до сьогодні належить до активного словникового складу української мови, що дає підґрунтя

стверджувати, що І. Франко своєю творчістю впливав на процес творення, нормування, систематизування української літературної мови.

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ

1. Булаховський Л. А. Питання походження української мови // Булаховський Л. А. Вибрані праці: В 5-ти т. – К.: Наук. думка, 1997. – Т. 2. – 632 с.
2. Словник української мови: В 11 т. – К.: Наук. думка, 1970–1980. – Т. 1. – 850 с.
3. Сучасна українська літературна мова: Лексика і фразеологія / За заг. ред. І. К. Білодіда. – К.: Наук. думка, 1973. – 439 с.
4. Українська мова: Енциклопедія. – К.: Укр. енциклоп., 2004. – 847 с.
5. Януш Я. В. Сучасна українська мова. – К.: КНЕУ, 2005. – С. 72–75.

Надійшла до редакції 23.10.2008

УДК 81'42+81'37+827.08

О. М. Місінкевич

КОНЦЕПТ «СОНЦЕ» У ПОЕТИЧНІЙ МОВОТВОРЧОСТІ НЕОКЛАСИКІВ

У статті проаналізовано концепт «сонце» в етнокультурному аспекті. Визначено, що трактування лінгвокультурного концепту «сонце» у неокласиків відбувається через призму міфопоетичного етнічного уявлення. Встановлено семантичну місткість та психологічний потенціал аналізованої етнокультурної одиниці.

В статті проаналізовано концепт «сонце» в етнокультурному аспекті. Установлено, що трактування лінгвокультурного концепта «сонце» в неокласиків відбувається через призму міфопоетичного представлення.